



Förslag till översiktsplan för Nyköpings kommun 2040

Er beteckning, SHB 18/38. Granskningshandlingar inkom till Länsstyrelsen 2021-06-17.

Förslag till översiktsplan för Nyköpings kommun är utställt och har inkommit till Länsstyrelsen för granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § plan- och bygglagen, PBL. Länsstyrelsen har lämnat samrådsyttrande över förslag till översiktsplan den 2020-06-25.

Då översiktsplanen påbörjats före den 1 april 2020 gäller enligt övergångsbestämmelser punkt 1–4, plan- och bygglagen (2020:76), äldre bestämmelser enligt 3 kap. PBL (2010:900).

Av granskningsyttrande ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Post- och telestyrelsen (PTS), Statens geotekniska institut (SGI), Skogsstyrelsen, Energimyndigheten, Svenska kraftnät, Statens fastighetsverk och Trafikverket. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Detta granskningsyttrande ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen kan komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplaner eller områdesbestämmelser enligt 11 kap. 10 och 11 §§PBL, om de synpunkter som lämnas nedan inte beaktas i fortsatt planering.

Allmänt

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen ger till stor del god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Den digitala lösning som kommunen valt inbjuder, genom attraktiv bildsättning.

lättillgänglig kartinformation och kortfattade texter, till läsning. Länsstyrelsen påpekar dock att det finns en risk att inte alla grupper i samhället kan ta del av planen, till exempel de som har mindre datorvana eller saknar tillgång till datorer.

Efter samrådet sommaren 2020 har några nya utvecklingsområden för bostäder respektive verksamheter tillkommit. Länsstyrelsen har haft svårt att närmare bedöma den föreslagna nya markanvändningen på grund av ett alltför översiktligt underlag.

Delar av det havsområde som ingår i Nyköpings kommun berörs av förslag till havsplan för Östersjön som Havs- och vattenmyndigheten lämnat till regeringen. Planen omfattar förslag till statlig planering i territorialhav och ekonomisk zon. I området i territorialhavet där översiktsplan och havsplan överlappar varandra gäller båda planerna. Länsstyrelsen har i samrådet påtalat att översiktsplanen inte redovisar tydliga avsikter i fråga om användningen av den del av havsområdet som omfattas av förslaget till havsplan för Östersjön. Länsstyrelsen noterar att samrådsredogörelsen anger att kommunen står bakom havsplanens förslag till markanvändning, även om man inte kompletterat översiktsplanen i denna del.

Riksintressen 3 kapitlet miljöbalken (MB)

Redovisningen av riksintressen i relation till det pågående arbetet med nationell översyn av riksintressen, anspråk och kriterier, i syfte att minska antalet riksintressen i antal och yta och underlätta för bostadsbyggande. Länsstyrelserna har i juni 2021 fått ett nytt regeringsuppdrag gällande översyn av riksintressen för naturmiljö- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen upplyser om att översiktsplanen ska förhålla sig till vid antagandet gällande redovisning av riksintresseområden.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Översiktsplanen redovisar särskilda ställningstaganden för de riksintressen där kommunen föreslår förändringar, tolkningar eller preciseringar. För övriga riksintressen bedöms skyddet vara tillräckligt och kommunens och statens vilja sammanfalla. Länsstyrelsen vill framföra att kravet på att översiktsplanen ska redovisa hur riksintressen ska tillgodoses gäller samtliga riksintressen, även riksintresseområden utan omvandlingstryck. Till exempel kan tillstånd och dispenser i dessa områden riskera att orsaka otillåten skada genom kumulativa effekter. Länsstyrelsens ställningstagande får därför anstå till efterföljande prövning.

Översiktsplanen saknar vägledning till hur ny planering ska förhålla sig till riksintressanta fornlämningsmiljöer, till exempel riksintressena Halla-Stigtomta och Lid-Runtuna-Spelvik-Ludgo-Lästringe. Det gör att översiktsplanen inte kommer att fungera vägledande i denna del. Länsstyrelsens ställningstagande får därför anstå till efterföljande prövning.

Arnö – Stora Kungsladugården

Länsstyrelsen konstaterar att påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövärden Arnö-Stora Kungsladugården kan uppstå genom den föreslagna nya sträckningen av väg 52 via Hemgården (Kungsladugårdsleden). Vägen kan bidra till barriäreffekter som bryter det

viktiga sambandet mellan odlingslandskapet och staden. Riksintresset har företrädare framför den planerade vägen då den inte är av riksintresse.

Länsstyrelsen har tagit del av Trafikverkets yttrande, som framhåller att ytterligare utredningar krävs innan Trafikverket kan ta ställning till utbredningen av redovisade utvecklingsområden för vägtrafik, vilket främst gäller den framtida Kungsladugårdsleden. Ledens status som riksintresse är därför inte avgjord.

Kommunens ställningstagande är att ny tät bebyggelse vid den västra stadsfronten, 4–5 våningar, kan uppföras utan att riksintresset Arnö-Stora Kungsladugården skadas. Riksintresset har kvar sin ursprungliga avgränsning mot staden. Länsstyrelsen bedömer att föreslagna höjder i det känsliga mötet mellan staden och odlingslandskapet kan riskera att påtagligt skada riksintresset. Sådan otillåten skada kan uppstå om sambanden mellan det historiska odlingslandskapet och dess ursprungliga avgränsning mot staden skadas mer än obetydligt.

Även riksintresset Nyköping kan komma att skadas påtagligt om den västra stadsfronten ges en hög byggnadshöjd. Stadsmiljön med låg bebyggelse och för staden karaktäristisk bebyggelse ska bevaras och vara avläsbar.

Kiladalen

Jordbruksmarken inom riksintresset har pekats ut som värdefull och ska bevaras, något som stärker riksintresset och tillgodoser det. Ställningstagandet motsägs dock av att översiktsplanen anger att bebyggelse på jordbruksmark kan prövas i orterna Bergshammar, Enstaberga, Jönåker och Svalsta. Riksintresset Kiladalen är utpekad som ett värdefullt odlingslandskap. Eftersom de små byarna i området pekas ut som uttryck för riksintresset bedömer Länsstyrelsen att planens förslag att låta orterna expandera för att på sikt växa samman riskerar att skada riksintresset påtagligt.

Nyköping

Översiktsplanen anger att något högre bebyggelse, 4–5 våningar, är en lämplig norm inom utvecklingsområdena utanför stadskärnan, utan att riksintresset skadas. Länsstyrelsen vill framföra, med stöd i stadssilhuettanalysen, att riksintresset Nyköping har en samlad/jämn silhuett med relativt låg höjdskala, 3–4 våningar, där de historiska byggnaderna utmärker sig. Högre bebyggelse (4 våningar och uppåt) inom riksintresset och i områdena närmast stadskärnan kan ha negativ påverkan på stadssiluetten och medföra risk för påtaglig skada på riksintresset Nyköping och/eller Arnö-Stora Kungsladugården. Även enstaka byggnader med högre byggnadshöjd kan medföra påtaglig skada.

Översiktsplanen saknar rekommendationer för centrala staden, som utgör kärnan i riksintresset Nyköping. Det gör att översiktsplanen inte kommer att fungera vägledande i denna del. Länsstyrelsens ställningstagande får därför anstå till efterföljande prövning.

I Brandkärrs miljonprogramsområde är det främst den övergripande arkitektoniska idén i form av stadsplane- och bebyggelsestrukturen med de slingrande betongbyggnaderna, det anpassade vägnätet samt grönområdesstrukturen som utgör riksintressanta värden. Länsstyrelsen delar bedömningen att vissa varsamma förändringar kan vara möjliga för till exempel ökad inkludering, om tillräcklig hänsyn tas till kulturmiljön.

Nyköpingsåns dalgång

De planerade utvecklingsområdena för verksamheter söder om Skavsta flygplats sträcker sig delvis in i riksintresset Nyköpingsåns dalgång. Länsstyrelsen bedömer, i motsats till

kommunen, att föreslagen del av verksamhetsområde inom riksintresset inte är möjligt eftersom det riskerar att skada riksintresset påtagligt. Även verksamhetsområden angränsande till riksintresset kan medföra påtaglig skada, vilket behöver utredas närmare.

Bedömning av den samlade påverkan som dragningen av Ostlänken och utbyggnad av verksamhetsområdena kommer att ha på riksintresset saknas i översiktsplanen. Länsstyrelsen ser därför att kommunen fortsatt behöver ha en aktiv dialog med Trafikverket om lokalisering av kommunala verksamhetsområden vid Skavsta med hänsyn bland annat till riksintressena Ostlänken och Nyköpingsåns dalgång.

Ringsö-Hartsö

Länsstyrelsen noterar att kommunen föreslår en utvidgning av riksintresset Ringsö-Hartsö, men avstår från att bedöma förslaget med hänvisning till pågående regeringsuppdrag om översyn av riksintresseområden.

Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen ansluter sig till Trafikverkets påpekande om att det är verket som beslutar vilka mark- och vattenområden, enligt miljöbalken som bedöms vara av riksintresse för kommunikationer. Länsstyrelsen delar Trafikverkets syn att det tydligt ska framgå av översiktsplanen inklusive kartan vilka kommunikationsanläggningar som utgör beslutade riksintressen och att redovisningen därför ska begränsas till de anläggningar som ingår i beslutet.

Kommunikationer – Luftfart (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen ställer sig bakom Trafikverkets synpunkt om behov av översyn av plankartan med anledning av de förändrade markanspråk som pågående precisering av riksintresset Stockholm Skavsta flygplats resulterar i.

Länsstyrelsen understryker Trafikverkets synpunkter om att framtida utbyggnad av verksamhetsområdet i Skavsta behöver förhålla sig till de hinderytor som finns runt flygplatsen, för att säkerställa flygplatsens funktion. Riksintressets markutbredning utgör här bland annat ett skydd för tredje man, varför lokalisering, utformning och typ av verksamheter ingående behöver utredas med berörda parter inför planläggning av området.

Kommunikationer – Järnväg (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen och Trafikverket förde vid samrådet fram synpunkter angående ett bebyggelsefritt avstånd om 30 meter till järnväg med hänvisning till olika aspekter. Länsstyrelsen noterar att behovet av hänsyn beskrivs i planen, men anser att det tydligare bör framgå att det är en zon om 30 meter som generellt ska vara bebyggelsefri.

Länsstyrelsen förutsätter att kommunen har en aktiv dialog med Trafikverket inför planläggning av kommunens utvecklingsområde för verksamheter vid Skavsta flygplats, i enlighet med verkets yttrande, så att genomförandet av nya stambanan Ostlänken och därmed riksintresset järnväg inte påverkas negativt.

Vindbruk (3 kap. 8 § MB)

I nu gällande översiktsplan redovisade kommunen inga riksintresseanspråk för vindbruk i samråd med Länsstyrelsen och på inrådan av Försvarsmakten. Länsstyrelsen har tagit del av Energimyndighetens granskningsyttrande, men det bedöms inte i sak tillföra något som förändrar Länsstyrelsens tidigare ställningstagande.

Riksintressen 4 kapitlet miljöbalken (MB)

Rörligt friluftsliv 4 kap. 2§ MB

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen efter samrådet har föreslagit ett helt nytt utvecklingsområde (fritidshusområde – omvandling möjlig) i Vålarö/Kämpetorp. Området berör utpekade riksintresseområde för rörligt friluftsliv och turism enligt 4 kap. 2§ MB. Översiktsplanen redovisar inte något underlag, som närmare beskriver risken för påverkan på riksintressets värden. Länsstyrelsens bedömning av detta område ur riksintressesynpunkt får därför anstå till efterföljande planering.

Riksintresse Natura 2000 (4 kap. 8§ MB)

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte ger tillräckligt stöd för att kunna dela kommunens bedömning, att planens påverkan på Natura-2000 områden, avseende kumulativa effekter samt påverkan på spridningsvägar till och från utpekade områden, inte kan antas vara betydande. Denna bedömning får därför anstå till efterkommande planering och prövning.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Vatten

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunens ställningstaganden och strategier tydligt anger att vattenkvalitet och biologisk mångfald ska hanteras på ett sådant sätt att ekologisk och kemisk status inte ska försämrats och påverkade vattenförekomster ska stärkas så att god status uppnås genom fysisk planering och markanvändning. Länsstyrelsens ställningstagande till om enskilda utvecklingsområden medverkar till att MKN för yt- respektive grundvatten följs får mot denna bakgrund anstå till efterföljande prövning.

Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Lokaliseringsalternativ, naturvärdesinventeringar och fri passage

I samrådsyttrandet framförde Länsstyrelsen att det bör framgå av underlaget om alternativ utanför strandskyddat område saknas till utpekade LIS-områden för bostäder.

Länsstyrelsen anser att kommunen fortfarande inte redogjort för detta, med undantag av området Stavsjö.

Länsstyrelsen har i sitt samrådsyttrande konstaterat att kommunens utpekandet av LIS-områden inte har föregåtts av översiktliga naturvärdesinventeringar, inklusive strandinventeringar, samt utredningar av områdenas närmare betydelse för friluftslivet. Kommunen har varken bemött eller tillgodosett denna synpunkt. Länsstyrelsen anser att detta är nödvändiga underlag, som i den fortsatta planeringen kan ligga till grund för en närmare bedömning av om LIS-områdets förenlighet med strandskyddets syften.

Länsstyrelsen påminner om att även inom LIS-områden ska fri passage säkerställas för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. För rekreation och friluftsliv är det viktigt att den fria passagen inte endast består av smala kommunikationsstråk utan i sig är områden som i storlek gör dem lämpliga för ändamålet. Utformningen bör anpassas till de lokala förutsättningarna, bebyggelsestäthet, landskapets karaktär och bebyggelsetradition.

Länsstyrelsens ställningstagande till de föreslagna LIS-områdena

Tänkbara LIS-områden, komplettering kan krävas inför prövning

Runnviken Näsby

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område är tänkbart som LIS gällande möjlig utveckling av verksamheter, men inte bostäder. Vid utpekande av LIS-områden för verksamheter ska strandmiljön vara en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel för den tilltänkta verksamheten. Exempel på verksamheter som kan dra fördelar av ett strandnära läge är anläggningar för besöksnäring och friluftsliv. Länsstyrelsen ställer sig negativ till att vattenområde ska ingå i LIS. Länsstyrelsen noterar att på kommunens digitala kartverktyg anges både bostäder och verksamheter, men att det i kommunens till kartan kopplade underlag anges att LIS området endast är lämpat för verksamheter. Kommunen anger i samrådsredogörelsen att området saknar höga naturvärden, en bedömning som Länsstyrelsen i avsaknad av naturvärdesinventering inte kan finna stöd för i planhandlingarna.

Runnviken Lövsund

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område är tänkbart som LIS med möjlighet till utveckling av befintlig verksamhet, men inte bostäder. Vid utpekande av LIS-områden för verksamheter ska strandmiljön vara en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel för den tilltänkta verksamheten. Exempel på verksamheter som kan dra fördelar av ett strandnära läge är anläggningar för besöksnäring och friluftsliv. Länsstyrelsen ställer sig negativ till att vattenområde ingår i LIS. Länsstyrelsen noterar att på kommunens digitala kartverktyg anges både bostäder och verksamheter, men att det i kommunens till kartan kopplade underlag anges att LIS området endast är lämpat för verksamheter.

Stavsjön, Stavsjö

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område är tänkbart som LIS med möjlighet till utveckling av bostäder. Utredning om risk för påverkan på Natura 2000-område nedströms krävs.

Områden som Länsstyrelsen bedömer behöver utredas närmare

Ånga

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område är tänkbart som LIS med möjlighet till utveckling av verksamheter, men inte bostäder. Vid utpekande av LIS-områden för verksamheter ska strandmiljön vara en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel för den tilltänkta verksamheten. Exempel på verksamheter som kan dra fördelar av ett strandnära läge är anläggningar för besöksnäring och friluftsliv. Länsstyrelsen ifrågasätter att vattenområde ska ingå i LIS.

Områden som inte uppfyller kriterierna för LIS, enligt Länsstyrelsens bedömning;

Bålsjön, Ålberga

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område inte är lämpligt som LIS. Området är oexploaterat med höga naturvärden och Natura 2000-område nedströms. Oklart om redovisade antal hushåll på något betydande sätt kan bidra till att upprätthålla underlag för service.

Långhalsen Råby

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område inte är lämpligt som LIS. Området är relativt oexploaterat med översvänningsrisk. Kommunen anger i samrådsredogörelsen att området saknar höga naturvärden, en bedömning som Länsstyrelsen inte kan finna stöd för i planhandlingarna. Oklart om redovisade antal hushåll på något betydande sätt kan bidra till att upprätthålla underlag för service. Förtätning av befintlig bebyggelse är ett möjligt alternativ.

Långhalsen Vrena Tovsund

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område är olämpligt som LIS. Området har prövats i detaljplan tidigare. Detaljplanen upphävdes av regeringen. Länsstyrelsen anser att alternativ finns utanför strandskyddsområde.

Lillsjön/Långhalsen, Vrena

Länsstyrelsen kvarstår vid tidigare ställningstaganden att valt område inte är lämpligt som LIS. LIS-området bidrar inte till ytterligare bostadsutbyggnad utöver enstaka bostadshus. Befintlig verksamhet kan hanteras inom dispenshantering. Område med risk för översvämning. Kommunen anger i samrådsredogörelsen att området saknar höga naturvärden, en bedömning som Länsstyrelsen inte kan finna stöd för i planhandlingarna.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt. Länsstyrelsen påtalar vikten av att i genomförandet av planen utveckla arbetet med samordning kring de natur- och friluftsstråk som pekats ut i kartan och som fortsätter in i angränsande kommuner.

Hälsa, säkerhet, risker för olyckor, klimatanpassning

Farligt gods

Länsstyrelsen delar konstaterandet i hållbarhetsbedömningen att planförslaget pekar ut transportleder rekommenderade för transport av farligt gods och har tydliga ställningstaganden kopplat till lokalisering av typ av bebyggelse. Länsstyrelsen noterar dock, vilket även anges i hållbarhetsbedömningen, att avståndsrekommendationerna för transportled av farligt gods står i konflikt med flertalet nya utvecklingsområden inom Nyköping, exempelvis bebyggelseområden i Spelhagen, Kungshagen, Högbrunn och Södra Hället. Mot denna bakgrund påtalar Länsstyrelsen, angående ställningstagandet om att planer ska föregås av en detaljerad riskbedömning, att platsspecifika riskbedömningar alltid bör göras utifrån lokala förutsättningar och risker. Inom 150 meter från en transportled för farligt gods bör en riskbedömning göras utifrån den specifika risken tillsammans med eventuella övriga risker, exempelvis trafiksäkerhet, för att få en samlad helhetsbild. Länsstyrelsen påpekar att avstånd till en riskkälla som bedöms säkert vid ett scenario kan vara ett annat vid andra scenarier, utifrån platsens förutsättningar.

Länsstyrelsen anser att närhet till kända omledningsvägar för trafik från tungt trafikerade vägar med farligt gods, som exempelvis E4, även bör ingå i riskbedömningar.

Länsstyrelsen anser vidare att hänsyn vid riskbedömning även kan behövs tas till eventuella uppställningsplatser för transporter med farligt gods.

Saknas utpekade uppställningsplatser för farligt gods rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen i samråd med vägghållaren redovisar sådana.

Klimatanpassning

I det samlade underlaget till översiktsplanen kan inte Länsstyrelsen finna någon egentlig analys avseende befintlig och tillkommande bebyggelse, där kommunen redogör för sin syn på de risker som är klimatrelaterade och hur kommunen avser att minska dessa risker eller få dem att upphöra helt. Länsstyrelsens bedömning av de föreslagna omvandlings- och exploateringsområdena får i dessa avseenden därför anstå till den prövning som följer vid framtagande av efterföljande detaljplaner.

Geoteknik och skred

Länsstyrelsen har tagit del av yttrande från Statens geotekniska institut (SGI).

Länsstyrelsen delar institutets bedömning att det inför kommunens fortsatta planarbete finns behov av en konkret strategi för de geotekniska säkerhetsfrågorna inklusive bedömning av hur klimatförändringar kan påverka förutsättningarna.

Förorenade områden

Länsstyrelsen konstaterar att det av markanvändnings- och hänsynskartor framgår att föreslagna utvecklingsområden för bebyggelse berör potentiellt förorenad mark.

Länsstyrelsen ser inte att översiktsplanen ger underlag för en närmare bedömning av den föreslagna markanvändningen, varför denna får göras i efterkommande planläggning och lovgivning.

Länsstyrelsen har i samrådsyttrandet bedömt att översiktsplanen som helhet förmedlar goda ambitioner vad gäller förorenad mark: Länsstyrelsen rekommenderade bland annat att

ställningstaganden om förorenade områden förtydligas angående krav på riskbedömningar. Rekommendationen har inte tillgodosetts i översiktsplanen, men rådet kvarstår från Länsstyrelsens sida inför efterkommande planläggning och lovgivning.

Av samrådsredogörelsen framgår att kommunen har noterat Länsstyrelsens rekommendation om riskanalys avseende klimatförändringars effekt på förorenings-spridning från förorenade områden samt att krav på sådana analyser vid behov kommer att ställas av kommunen i detaljplanskede.

Vattenförsörjning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen, som det framgår av samrådsredogörelsen, avser att i VA-planeringen hantera frågan som hur vattenförsörjningen kan säkras utifrån befolknings- och bebyggelseutvecklingen. Länsstyrelsen rekommenderar att ett sådant planeringsunderlag gällande vattenförsörjning, till stöd för avvägning om lämplig mark- och vattenanvändning, särskilt belyser hur råvattenresurser långsiktigt ska säkerställs med hänsyn till ett förändrat klimat. Länsstyrelsens bedömning av föreslagna utvecklingsområden ur ett vattenförsörjningsperspektiv får, mot denna bakgrund, anstå till efterkommande planläggning och prövning.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Hushållning med jordbruksmark enligt 3 kap. 4§ MB

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens förtydligande av ställningstagande om hushållning av jordbruksmark och de areella näringarnas betydelse. Länsstyrelsen kan samtidigt konstatera av markanvändningskartan att jordbruksmark ändå avses tas i anspråk för annan markanvändning. Eftersom underlag saknas i översiktsplanen för att närmare bedöma hur dessa intrång påverkar jordbruksnäringen och hushållningen av jordbruksmark behöver detta, vilket även kommunen anför i samrådsredogörelsen, bedömas för varje fall i efterföljande planering och lovgivning.

Grön infrastruktur

Länsstyrelsen konstaterar att översiktsplanen innehåller ambitiösa strategier och ställningstaganden för grönstruktur, vatten och friluftsliv, och även för ekosystemtjänster. Länsstyrelsen påtalar att underlag som rör grön infrastruktur även kan vara viktigt för att brett bedöma påverkan av samhällsutvecklingsinsatser ur ett helhetsperspektiv: Så kan värden i den gröna infrastrukturen vara en del av riksintressen, vara betydelsefulla för miljö kvalitetsnormer för vatten, innehålla strukturer av vikt för strandskyddet och ha betydelse för att minska risken för översvämning och extrem hetta.

Utvecklingsområden för viss vägtrafik

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning att att det krävs ytterligare utredningar innan man kan ta ställning till utbredningen av redovisade utvecklingsområden för viss vägtrafik, exempelvis sträckningen av den framtida Kungsladugårdsleden som ännu inte är fastställd samt att utformningen av anslutningsvägar till Skavsta fortfarande är under beredning.

Klimatpåverkan

Länsstyrelsen ser ur klimatsynpunkt positivt på de övergripande utvecklingsstrategierna i översiktsplanen bland annat att bebyggelse ska lokaliseras i lägen med god kollektivtrafik, att utveckla och kraftsamla i noder samt att öka förutsättningarna för hållbart resande.

Hållbarhetsbedömningen visar också att översiktsplanen har potential för positiva konsekvenser vad gäller klimatpåverkan. Men den visar också på risk för stora negativa konsekvenser om kommunen inte lyckas nå minskade utsläpp från transportsektorn. Utsläpp från transportsektorn utgör den största delen av klimatpåverkan inom Nyköpings kommun. Det är en utmaning att minska utsläppen från transportsektorn när befolkningen ökar.

Länsstyrelsen bedömer att för att potentialen i översiktsplanen ska kunna tas tillvara måste arbetet med att skapa förutsättningar för hållbart resande få fortsatt tyngd i kommunens beslut vad gäller fysisk planering och andra utvecklingsfrågor. Utvecklingen inom området bör kontinuerligt stämmas av mot kommunens klimat- och energistrategi samt den lokala koldioxidbudgeten.

Hållbarhetsbedömningen

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen genomfört en ambitiös och samlad hållbarhetsbedömning med bäring på Agenda 2030 där förändringar i bedömning av planförslagets hållbarhet vid samråd respektive granskning tydligt framgår. Hållbarhetsbedömningen ger även föredömligt tydliga och värdefulla förslag till åtgärder och uppföljning.

De som medverkat i beslutet

I handläggningen av ärendet har samråd skett med Camilla Andersson och Kristin Larsson (natur- och strandskydd), Jaqueline Rydberg (förorenade områden), Ebba Gillbrand och Agneta Scharp (kulturmiljö), Fredrik Nilsson (risk och säkerhet), Martin Tärning och Malin Almquist (landsbygd, jord- och skogsbruk), Kaj Hellner (klimatanpassning), Trine Haugset (grön infrastruktur), Irene Karlsson Elfgren, Susanne Skyllerstedt och Jenni Johansson Roos (vattenförvaltning) samt Maria Gustavsson (klimat och energi).

Beslutet har fattats av länsråd Johanna Sandwall med länsarkitekt Victor Zakrisson och planhandläggare Rune van den Brink som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga

Yttranden för kännedom från andra statliga myndigheter.

2021-09-20

401-4769-2021

Kopia till

De statliga myndigheter som inkommit med yttrande.